

Abodah Zarah

Rabbi J. Melamed 6.2.2013 Talmud

Tänään haluan keskustella millä tavalla Talmudissa käsitellään juutalaisten ja kristittyjen välisiä suhteita. Todellisuudessa tämän tyyppisiä kertomuksia on Talmudissa hyvin vähän. Mutta kuitenkin tällaisia kertomuksia löytyy. Ja on hyvä jos me puhumme niistä, ja voimme nähdä miten suhteet juutalaisten ja kristittyjen välissä olivat todellisuudessa hyviä ja positiivisia.

On yksi kertomus, jonka me voimme löytää Talmudista traktaatista Abodah Zarah – sivu 304. Tapahtuma jonka Talmud kertoo tästä, on tapahtunut 300 -luvulla. Se tapahtui kaupungissa nimeltä Kesarea. Ja siihen aikaan Kesarean kaupungissa oli hyvin suuri juutalainen seurakunta. Ja myös tässä kaupungissa oli myös hyvin suuri kristillinen seurakunta, jota johti E. Kasarialainen. Tämä Kesarean kaupunki oli Roomalaisvaltakunnan pääkaupunki Palestiinan alueella. Tässä kaupungissa oli ministerit ja poliittiset johtokunnat. Ja siellä oli myös verotoimisto, ja se viittaa suureen kaupunkiin ja pääkaupunkiin.

Juutalaisen seurakunnan johtotehtävissä oli silloin Rabbi Abahu. Hän puhui Kreikan kieltä suullisesti hyvin. Hänellä oli hyvät suhteet sekä Roomalaisvallan kanssa, että kristillisen seurakunnan kanssa. Hän osallistui mielellään heidän kanssaan keskusteluihin ja väittelyihin. Ja monet tulivat hänen luokseen keskustelemaan kirjoituksista. Ja Rabbi vastasi mielellään heidän kysymyksiinsä.

Rabbin paras ystävä ja hänen opiskelijansa oli nimeltään Safra. Safra oli hänen opetuslapsensa, joka oli kasvanut Palestiinassa Roomassa, mutta asui sillä hetkellä Babylonissa. Tämä Safra teki bisnestyötä, liiketoimintaa,

ja hän toi tavaroita Palestiinaan. Israelin maassa ollessaan hän opiskeli paljon Kirjoituksia. Ja kun hän sitten lähti Babyloniin, niin hänellä oli paljon erilaisia näkemyksiä, ja kertomuksia Babylonialaisille.

Erään kerran tämä Safra otti yhteyttä kaupungin pormestariin. Ja hänen opettajansa Rabbi Abahu suositteli pormestaria viisaana ihmisenä. Safra halusi kehittää omaa liiketoimintaansa, ja laajentaa sitä. Mutta on suuri verotus, joka kiristää hänen liiketoimintaansa. Kristillinen seurakunta, joka oli tässä alueella johtotehtävissä, otti huomioon Rabbin. Ja kristillinen seurakunta vapautti hänet kaikesta verosta kahdentoista vuoden ajaksi eteenpäin ja antoi ne ikään kuin anteeksi. Tämä vahvisti hyvin Safran liiketoimintaa. Hän jatkoi omaa liiketoimintaansa, ja hänet nähtiin hyvin usein Kesarean kaupungissa.

Erään kerran Safra tapasi Kesarean kaupungissa kristillisen ryhmän. Tämä kristittyjen ryhmä esitteli hänelle kysymyksen, joka koski Amoskirjaa. Tämä paikka oli Amosin kirjassa luvussa 3. Ja sieltä jae 2. Ja tässä kohdassa sanotaan; Ainostaan teidät minä olen valinnut kaikista maan sukukunnista. Sen tähden minä kostan teille kaikki teidän pahat tekonne. Ja he esittivät hänelle tästä kysymyksen; Jos joku ihminen on vihainen sitä kohtaan ketä hän rakastaa, niin eikö hän pysäytä omaa vihaansa tätä ihmistä kohtaan?

Kun Rabbi Safra kuunteli tämän kysymyksen, niin hän ei osannut vastata heille. Ja silloin tämä kristillinen ryhmä otti häntä huivista kiinni ja alkoi vetää häntä. Ehkä heillä oli tarkoitus viedä hänet Synagogaan tai opetuspaikkaan. Mutta silloin heidän tielleen ilmestyi Rabbi Abahu. Ja tämä Rabbi Abahu kysyi heiltä; minkä takia te kiusaatte Safraa? Ja kristityt vastasivat hänelle; etkö sinä itse suositellut meille Safraa viisaana ja järkevänä opetusmiehenä? Mutta Abahu sanoi heille, että olenko minä puhunut teille, että Safra osaa hyvin Kirjoituksia? Minä olen kertonut teille, että Safra osaa Laissa, mutta että hän ei osaa Kirjoituksissa.

Kristityt olivat hyvin hämmästyneitä tästä vastauksesta. Millä tavalla Rabbi ei pysty ymmärtämään kirjoituksia? Ja kristityt kysivät Rabbi Abahulta, että minkä takia sinä ymmärrät Kirjoituksia, mutta tämä Safra ei ymmärrä? Niin Abahu vastasi heille, että sen tähden, että me asumme teidän keskuudessanne. Ja kun me elämme teidän keskuudessanne, niin meidän pitää koko ajan harjoitella ja rakentaa järkeviä keskusteluja ja väitteitä teidän kanssanne. Ja kun me teemme harjoituksia teidän kanssanne, niin meidän pitää hyvin osata ja tuntea Kirjoituksia. Meidän pitää koko ajan todistaa teille miten oikeassa me olemme, miten oikeassa meidän näkökulmamme ja opetuksemme on. Mutta Rabbi Safra on Babylonista, hän on Babylonilainen. Ja Babylonin seurakunta elää siellä itsenäisesti, eikä heidän ympärillään ole ketään muukalaisia. Ja kaikki heidän seurakunnassaan tietävät mihin he uskovat. Eikä heidän tarvitse koko ajan todistaa, että heidän uskonsa on oikea. Ja sen takia näitten seurakuntalaisten kysymykset liittyvät ainoastaan siihen, millä tavalla Lakia voi noudattaa oikein. He tietävät täysin varmasti että Toora on totuus. Mutta heitä kiinnostavat ainoastaan kysymykset, että millä tavalla omaa elämäänsä voi perustaa niin, että elettäisiin Tooran mukaisesti. Ja sen takia Rabbi Safralla ei ole kykyä puolustaa omaa uskontoaan, vaikka hän onkin hyvin tunnettu tietomiehenä.

Sen jälkeen tämä kristittyjen ryhmä esitti Rabbi Abahulle kysymyksen, että millä tavalla sinä vastaat meidän kysymykseemme, jonka me esitimme Rabbi Safralle.

Ensin meidän pitää mennä vähän syvemmälle tähän kysymykseen. Ja selventää että minkä takia tämä kristillinen ryhmä on esittänyt tämän kysymyksen Rabbille? Selvittää mikä heitä on oikeasti kiinnostanut? Kysymys on siinä, että jos Israelin Jumala kostaa Israelilaisille heidän syntinsä, niin eikö tämä olisi todistuksena siitä, että Israelin Jumala on jättänyt oman kansansa? Eikö se ole todistuksena siitä että Jumala on niin kuin surullinen Israelin puolesta, kun Hän kostaa heidän syntinsä?

Todellisuudessa kristityt tulivat Rabbin luokse omasta näkökulmastaan nähden. Sen takia että heidän mielestään Tanakhissa on vahvistettu, että Jumala on jättänyt oman kansansa. Koska tässä Sanassa sanotaan, että sen tähden minä kosten teille kaikki teidän pahat tekonne.

Rabbi Abahulle ei tarjottu antaa tulkintaa jostain tavallisesta Raamatun paikasta. Vaan hänen olisi pitänyt todistaa, että Israelin kansa on edelleen Jumalan valittu kansa.

Rabbi Abahu yritti tulkita sen Tanakhin paikan, jota Rabbi Safra ei pystynyt. Hän sanoi heille, että minä voin kertoa teille yhden esimerkin vertauskuvana. Yhdellä ihmisellä on kaksi velallista. Yksi velallinen ihminen jota hän rakastaa, ja toinen velallinen ihminen, jota hän vihaa. Se ihminen jota hän rakastaa, hänelle hän antaa mahdollisuuden maksaa velkansa pois osina, pikkuhiljaa. Mutta sitä ihmistä jota hän vihaa, hän pyytää kertasummalla palauttamaan hänen velkansa. Sillä tavalla on rakennettu suhdetta Kaikkivaltiaan Jumalan ja Israelin kansan välillä. Silloin kun Israelin kansa tekee syntiä, Jumala antaa hänelle heti mahdollisuuden maksaa näistä synneistä. Mutta jos katsomme muita kansoja, jotka eivät tunne elävää Jumalaa, niin ei ole näin. Kaikkivaltias Jumala odottaa. Hän siirtää rangaistusta. Ja jonakin valittuna aikana Jumala esittää tälle kansalle kokonaisvelkaa niistä synneistä, mitä tämä kansa on tehnyt. Ja se, että Jumala vaatii, että Israel maksaa heti velkansa pois, osoittaa Israelin kansan edessä, miten Jumala rakastaa omaa kansaansa.

Tässä esimerkissä mitä Talmudissa on kirjoitettu, me voimme nähdä, että juutalaisten ja kristittyjen väliset suhteet eivät aina olleet vihamielisiä. Kristityt kävivät juutalaisten luona, jos heillä oli kysymyksiä. Ja siihen aikaan kristityt myös kääntyivät juutalaisten puoleen kysymään Herran juhla-ajoista. Esimerkiksi milloin on Pesachin aika. Ja tämä oli nimenomaan suhdetta joka koskee 200-300 lukua. Me näemme myös,

että kristityt antoivat juutalaisille verovapautusta ja helpotuksia. Ja historia tunnustaa myös muutamia kirkkojen suuria miehiä, jotka olivat juutalaisessa opetuksessa. Mutta 400- luvulla tämä läheinen suhde on katkennut kokonaan. Ja suurin osa näistä kertomuksista 200-300 luvulta ei säilynyt tähän päivään asti. Eikä Talmud mielellään kirjoittanut niitä ylös. Eivätkä kirkon miehet mielellään puhuneet niistä asioista.

Voimme myös katsoa sitä tulkintaa jonka Rabbi Abahu antoi. Yksi opetus tässä kertomuksessa on se, että Kaikkivaltias Jumala ei kerää niitä syntejä, mitä oma Israelin kansa rikkoo Häntä vastaan. Ja jos me näemme, että me saamme rangaistuksen meidän elämässämme, vain siinä me voimme nähdä suuren Jumalan rakkauden meitä kohtaan.

Heprealaiskirjeessä luvussa 12 ja jakeessa 6 sanotaan: Ketä Hän rakastaa, sitä Hän kurittaa. Ja Ilmestyskirjeessä luvussa 3 ja jakeessa 19 me näemme samat sanat. Siellä on kirjoitettu; Kaikkia niitä joita minä pidän rakkaana, minä nuhtelen ja kuritan. Jos siis kaikki maailman kansat osoittavat, miten juutalainen kansa kärsii kautta historian, niin se ei todista siitä että Jumala on jättänyt oman kansansa Israelin. Vaan se todistaa siitä, että Israelin kansa on yhä hyvin läheisessä suhteessa Kaikkivaltiaan kanssa.

Hyvin usein me näemme kristillisellä seurakunnalla rukousaiheen jostain taloudellisesta tilanteesta. Ja yleensä puhutaan, että jos Jumala rakastaa, ja me olemme Jumalan lapsia, niin Jumala tahtoo siunata meitä taloudellisesti. Mutta Kirjoitukset puhuvat meille aivan toista. Ja myös Uusi Testamentti sekä Rabbien opetukset puhuvat aivan toista. Jokaisen uskovaisen ihmisen pitää tunnustaa Kaikkivaltiaan väkevä käsi omassa elämässään. Mutta tämä väkevä käsi ei ojenna meille rahaa. Sen sijaan tämä Kaikkivaltiaan käsi opettaa meidät, kurittaa meidät, ja joskus rankaisee meidät.

On kuitenkin hyvä ymmärtää se asia, että ei kukaan voi kutsua kirkkoon tai kristilliseen seurakuntaan, ja mainita, että tulkaa meille. Meidän Kaikkivaltias Jumalamme rankaisee ja kurittaa teidät. Mutta tämä on oikea suhde Jumalan ja ihmisten välissä, mistä Jumala itse on puhunut. Ja ne kansat jotka tulevat Jumalan tykö Jeshuan kautta, tulevat nimenomaan tämäntyyppiseen seurakuntaan. Kirjoituksissa emme voi löytää mitään muuta suhdetta Jumalan ja ihmisten välissä kuin tämä.

Tälle kristilliselle ryhmälle, joka kuunteli vastaukset Rabbi Abahulta, oli hyvin vaikea ottaa vastaan tämä näkökulma. Mutta meille uskovaisille on myös tänä päivänä hyvin vaikea ottaa vastaan tämän tyyppisiä opetuksia. Mutta ainoastaan Talmud ei opeta tätä, vaan myös Uudessa Testamentissa me voimme löytää vastaavia näkökulmia.